

PRAVIDLÁ FURMANSKÝCH SÚŤAŽÍ

ROK 2020

Všeobecné pravidlá

1. Súťaž chladnokrvných koní je zložená z troch disciplín:
 - Súťaž A – Vozatajský parkúr / Furmanský slalom
 - Súťaž B – Práca s drevom
 - Súťaž C – Ťažký ťah
2. Súťaž je vyhodnocovaná pre dvojzáprahy.
3. V jednom dni môže furman súťažiť s dvomi dvojzáprahmi, pri majstrovskej súťaži iba s jedným dvojzáprahom.
4. Záprah je tvorený chladnokrvnými koňmi (plemeno – typ), ktoré v danom roku dovŕšili minimálne 3 roky.
5. Súťaže sa môže zúčastniť furman a pomocník, ktorí v danom roku dosiahli minimálne 18 rokov a prezentovali sa pred začiatkom súťaže u hlavného rozhodcu. U pomocníka mladšieho ako 18 rokov musí byť predložené overené povolenie od zákonných zástupcov. Kedykoľvek je kôň (sú kone) zapriahnutý/-é na pretekoch do voza, musí byť pri voze po celú dobu prítomný furman alebo pomocník. K zmene pomocníka počas súťaží môže dôjsť len so súhlasom hlavného rozhodcu.
6. Každý súťažiaci kôň musí mať Pas koňa, zdravotné skúšky a vakcináciu koní platnú na premiestňovanie koní v rámci SR na aktuálnu súťažnú sezónu. Predloženie Pasu koňa je povinné pri prezentácii. Kôň musí byť registrovaný v ZCHKS, u zahraničných účastníkov v príslušnej UCHO. V prípade koní zo zahraničia, s ktorými chce štartovať v SR slovenský furman, je potrebné predložiť doklad o zaregistrovaní koňa v CE koňovitých zvierat na slovenskej farme.
7. Štartovné je podľa propozícií jednotlivých pretekov.
8. Štartové čísla sa losujú. **Čas začiatku pretekov je potrebné uviesť v rozpise furmanských pretekov a je záväzný pre všetkých účastníkov.**
9. Pohyb záprahu po trati furmanského slalomu je ľubovoľný (krok, klus, cval), pre ostatné súťaže je určený hlavným rozhodcom.
10. Rozhodca môže furmana vylúčiť za hrubosť, za krívanie koní, za nešportové správanie, za konzumáciu alkoholu pred, resp. počas súťaže, za pohybovanie sa po trati mimo oficiálnej prehliadky trate a súťaže C. Ďalej môže rozhodca furmana vylúčiť, **ak kôň / kone krváca/-jú na ktorejkoľvek časti tela alebo javia známky nadmerného použitia biča kdekoľvek na tele koňa. V prípade výskytu krvi v papuli v dôsledku pravdepodobného uhryznutia si do jazyka môže rozhodca požadovať opláchnutie alebo utretie papule a môže povoliť pokračovanie v súťaži, následný výskyt krvi v papuli má za následok diskvalifikáciu.**
11. V prípade, že súťažiaci odstúpi zo súťaže – s výnimkou súťaže C, je vylúčený.
12. V každej súťaži môže súťažiaci získať určitý počet bodov. Za prvé miesto 1 bod atď. Celkovým víťazom sa stáva furman s najnižším počtom bodov vo všetkých troch súťažiach. Pri vylúčení z niektorej súťaže súťažiaci získa dvojnásobok bodov ako posledný hodnotený furman v danej súťaži. V prípade rovnosti bodov pri určení celkového poradia rozhoduje lepšie umiestnenie v súťaži, ktorú stanoví usporiadateľ v rozpise. Ak tak neurobí, rozhoduje lepšie umiestnenie v súťaži B – Práca s drevom.
13. Pre hodnotenie v celkovom poradí sa musí furman zúčastniť všetkých troch disciplín a aspoň dve dokončiť.
14. Furman sa súťaží zúčastňuje na vlastné riziko.
15. Ak nastanú okolnosti, ktoré nie sú uvedené v týchto pravidlách, rozhodne zbor rozhodcov tak, aby bolo zaistené spravodlivé vyhodnotenie súťaží.
16. ZCHKS po dohode s organizátorom zabezpečí na súťaže rozhodcov. V súťaži musia byť zabezpečené dvoje stopky (hlavný a kontrolný čas), alebo časomiera a jeden kontrolný čas. Pre súťaž budú delegovaní dvaja rozhodcovia a technický delegát. Organizátor zabezpečí zapisovateľa a hlásateľa.
17. Odovzdávanie výsledkov z jednotlivých kôl na ZCHKS zabezpečí na predpísanom tlačive hlavný rozhodca elektronicky do 3 dní po skončení pretekov. ZCHKS zabezpečí zverejnenie výsledkov do 5 dní na www stránke ZCHKS a priebežne v časopise Svet koní.
18. Štandardný vozatajský bič je povinnou súčasťou len Furmanského slalomu (súťaž A). Bič má vždy furman a nie pomocník. Jeho použitie je v súlade s článkom 10. Súťažiaci musí niesť bič v tradičnom štýle. Remienok biča musí byť dostatočne dlhý, aby dosiahol na kone. Remienok môže byť k bičisku uviazaný,

ale musí byť uvoľniteľný. Koniec remienka nesmie byť zaťažovaný. Pokiaľ furman vojde na trať bez biča v ruke, bude penalizovaný 10 trest. sekundami.

19. Zvukové znamenie – zvonec
Na dorozumievanie sa s furmanmi slúži zvukové znamenie – zvonec. Za používanie zvonca zodpovedá jeden z členov rozhodcovského zboru. Zvonec slúži na oznámenie súťažiacim furmanom povolenie prehliadky trate; ďalej ako znamenie štartu a prípadného prerušenia súťaže z technických príčin. Rozhodcovský zbor 45 sekúnd po zaznení zvonca povolujúceho štart spustí čas aj v prípade, že sa furman do tej doby na štart nedostaví. Ak furman neprejde štartom do ďalších 45 sekúnd, bude vylúčený.
20. Plán Furmanského slalomu a súťaže Práca s drevom musí byť vyvesený minimálne 1 hodinu pred súťažou. Prehliadka trate Furmanského slalomu a Práca s drevom **nie je** pre súťažiacich povinná, vyhlasuje ju hlavný rozhodca **15 min. pred štartom**.
21. **V prípade technických problémov v súťažiach A, B a C (roztrhnutie oprát, pobočky, zlomenie brca, váh) súťažiaci môže opakovať súťažnú disciplínu ako posledný v súťaži, v ktorej sa problém vyskytne. Ak furman štartuje ako predposledný alebo posledný, musí nastúpiť na štart opravnej jazdy do 5 minút od ukončenia jazdy posledného súťažiaceho. Opakovanie jazdy neplatí v súťaži B pri zvrátení reťaze z dreva.**

Súťaž A – Vozatajský parkúr (Furmanský slalom) – stupnica „C“, honebný na čas

1. Súťaží sa s potahovým vozom na gumových kolesách, vybaveným pevne zakotvenou prednou i zadnou sedačkou, minimálny rozpon medzi prednou a zadnou nápravou je 150 cm.
2. Počas súťaže musí každý súťažiaci sedieť na kozlíku, **byť primerane oblečený** alebo súťažiť v oblečení, ktoré reprezentuje určitý región, respektíve združenie (kroj), mať prikrývku hlavy a v ruke vozatajský bič. Spolujazdec musí počas celej súťaže sedieť na zadnej sedačke a mať prikrývku hlavy. Spolujazdec nesmie mať v rukách bič a poháňať kone.
3. **Pohyb záprahu po trati furmanského slalomu je ľubovoľný (krok, klus, cval)**
4. Dĺžka trate je 400 – 600 m.
5. Počet prekážok: minimálne 10, maximálne 14.
6. Šírka prekážok: minimálne 200 cm, na majstrovské súťaže 190 cm; všetky prekážky musia byť zhoditeľné.
7. Ak je súčasťou Vozatajského parkúru prekážka s cúvaním, rozhodcovia **po dohode so súťažiacimi** podľa profilu prekážky určia časový limit na jej absolvovanie **(1 – 3 minúty)**. Pokiaľ súťažiaci v stanovenom limite prekážku neabsolvuje, bude penalizovaný 60 trestnými sekundami.
8. Sankcie:
 - a) Každé porušenie bodu 2 bude penalizované 10 trestnými sekundami samostatne. Zhodenie loptičky a kužeľa bude penalizované v jednom prvku prekážky a bude penalizované 10 trestnými sekundami.
 - b) Porušenie každého statického dielu prekážky bude penalizované 30 trestnými sekundami.
 - c) Neopravený omyl na trati alebo prekročenie dvojnásobku stanoveného času vypočítaného z dĺžky dráhy, bude trestané diskvalifikáciou (vylúčením) vo vozatajskom parkúre.

Súťaž B – Práca s drevom

1. Furman musí byť korektne oblečený, vrátane prikrývky hlavy, na nohách musí mať pevnú uzatvorenú obuv.
2. Postroj koní musí byť chomútový, bezpečný, zodpovedajúci telesnej konštitúcii koní a úrovni výkonu. Zakázané sú celoreťazové pobočky. Podkutie koní sa odporúča aspoň na hrudníkové končatiny, nie je však podmienkou účasti.
3. Súťažný výkon spočíva v absolvovaní predpísanej trate, po ktorej kone ťahajú kladu dlhú cca 10 m s minimálne 0,8 – 1 m³. Pri štarte je klada umiestnená čelom k štartovej čiare.
4. Čas súťažnej dvojice je meraný stopkami alebo elektronickou časomierou od okamihu, keď kone prejdú štartovou čiarou v správnom smere za predpokladu, že bol zvoncom daný signál povolujúci štart. Meranie času pre súťažiaceho končí v momente, keď kone pretnú cieľovú čiaru v správnom smere.

5. Trať a prekážky:
Trať musí obsahovať tri povinné prekážky (osmička, vlnovka, cúvanie – prekážka podľa miestnych podmienok):
 - *osmička* – musí byť po prejení uzatvorená, kužele vo vzdialenosti 10 m od seba;
 - *vlnovka* – je zložená z 5 kužeľov umiestnených na priamke (kužele 6 m od seba);
 - *cúvanie* – klada sa musí dostať celou svojou dĺžkou za kužele. Následne kone kladu tlačia.
6. V súťaži sa jazdí bez biča a **bez pomocníka. Pomocník môže byť na trati z bezpečnostných dôvodov.**
7. Furman sa pohybuje prirodzeným krokom, chod koňa je krok alebo klus. Pri zastúpení koňa za pobočku súťažiaci môže pokračovať len s korektným (opraveným) postrojom koňa v pobočkách.
8. Penalizácia:
 - a) **za zhodený prvok prekážky – penalizácia 5 trestných bodov; u technicky náročnejších prekážok 10 trestných bodov (určí hlavný rozhodca);**
 - b) **stanovený čas určuje hlavný rozhodca v spolupráci so staviteľom trate. Pri prekročení stanoveného času je súťažiaci penalizovaný 5 trestnými bodmi za každých započatých 30 sekúnd. Po prekročení maximálneho (prípustného) času, ktorý tvorí dvojnásobok stanoveného času, je súťažiaci vylúčený.**
9. Vylúčenie zo súťaže:
 - a) pri opustení súťažného kolbiska;
 - b) za neopravený omyl pred prejazdom ďalšej prekážky;
 - c) za pokračovanie v súťaži s koňom zastúpeným za pobočkou;
 - d) ak furman vojde na kolbisko po otvorení súťaže mimo štartového poradia;
 - e) **po prekročení maximálneho času, ktorý tvorí dvojnásobok stanoveného času.**
10. Furman má právo kedykoľvek odstúpiť zo súťaže z dôvodu nespôsobilosti svojho koňa.
11. **Poradie v súťaži sa určuje podľa počtu trestných bodov dosiahnutých na trati. Pri rovnakom počte trestných bodov rozhoduje čas.**

Súťaž C – Ťažký ťah - „Silák v páre“

1. Pre absolútny ťah sa používajú sane so závažiami alebo klady. Rozmery dráhy sú 20 x 10 m pri saniach a 40 x 10 m pri kladách, a sú vymedzené po oboch stranách dráhy kužeľmi.
2. Furman musí byť korektné oblečený, obutý v pevnej uzatvorenej obuvi.
3. Postroj koní musí byť chomútový, bezpečný, zodpovedajúci telesnej konštitúcii koní a úrovni výkonu. Zakázané sú celoreťazové pobočky. Podkutie koní sa odporúča aspoň na hrudníkové končatiny, nie je však podmienkou účasti.
4. V súťaži sa jazdí bez biča.
5. Furman môže v priebehu súťaže kedykoľvek odstúpiť, odstúpenie oznámi zboru rozhodcov zdvihnutím ruky.
6. Pri zapínaní a vypínaní saní / klád musí furmanovi pomáhať 1 pomocník, ale bez ovplyvňovania výkonu koní hlasovými alebo inými pomôckami. Po zapnutí klady / saní musí pomocník odstúpiť a pohybovať sa maximálne na úrovni váh. Fixovanie koňa pomocníkom pri hlave nie je dovolené.
7. Základnú hmotnosť určí hlavný rozhodca. Závažie sa pridáva podľa rozhodnutia hlavného rozhodcu tak, aby o víťazovi rozhodlo maximálne 4. kolo súťaže.
8. Súťažiaci musia absolvovať všetky zvyšovania hmotnosti.
9. Sane / klady sú umiestnené čelom k štartovej čiare, a musia byť záprahom premiestnené za cieľovú čiaru prednou časťou saní / klád.
10. Súťažiaci má pri kladách 2 minúty a pri saniach **1,20 minúty** na prekonanie predpísanej vzdialenosti 40 m (klady), resp. 20 m (sane). V prípade prekročenia časového limitu, resp. v prípade odmietnutia poslušnosti koňmi súťažiaci nepokračuje v súťaži a do výsledkov sa započítava hmotnosť a vzdialenosť, ktorú furman so svojimi koňmi dosiahol. Rozhodcovský zbor je povinný zastaviť ďalší pokus súťažiaceho, ktorého pár koní zjavne nie je schopný pohnúť bremenom.

11. Víťazom sa stáva súťažiaci, ktorý s koňmi prekonal vzdialenosť 40 m, resp. 20 m s najvyššou hmotnosťou. Kone sa musia pohybovať krokom. Akýkoľvek iný chod znamená vylúčenie. Furman sa pohybuje krokom.
12. Pri rovnosti umiestnenia rozhoduje o konečnom umiestnení vzdialenosť meraná pásmom od štartu po prednú časť saní, resp. prednú časť **poslednej klady vo fúre** v nedokončenom kole.

Súťaž C – Ťažký ťah má maximálne základné kolo a tri kolá so zvýšenou hmotnosťou, ktoré musia rozhodnúť o víťazovi. V prípade, že tri kolá o víťazovi nerozhodnú, vo štvrtom kole sa o víťazovi rozhodnúť musí. V tomto prípade rozhodcovia určia ako kritérium, ktoré rozhodne o víťazovi, zastavenie na métach alebo štýl ťažkého ťahu, ktorým sa páry prezentujú. Ak rozhodcovia určia v poslednom kole ťažkého ťahu ako kritérium presnosť zastavenia na métach 10 m, 20 m a 30 m, je potrebné označiť hranice 0,5 metra pred a 0,5 metra za métou určujúcou zastavenie. V prípade, že súťažiaci nedodržia zastavenie vo vyznačenom priestore rozhodcovia odpočítajú za každé porušenie pri zastavení 1 meter od celkového výsledku, ktorý súťažiaci dosiahol.

V prípade, že sa v páre nachádza mladý kôň (kone) do 5 rokov, súťažiaci furman môže požiadať pri prezentácii pred súťažou o zníženie základnej hmotnosti na saniach o 200 kg. Furmani, ktorí požiadali o zníženie hmotnosti, štartujú ako prví, a ostatní furmani sa k nim pridávajú až pri základnej hmotnosti určenej v rozpise pre ťažký ťah.

13. Vylúčenie furmana zo súťaže môže nastať v prípade:
 - * odmietnutia poslušnosti koňom;
 - * vybočenia z trate furmanom oboma nohami alebo koňom dvomi končatinami;
 - * nedotiahnutia bremena do cieľa (započítava sa predchádzajúca odtiahnutá hmotnosť a dosiahnuté metre);
 - * porušenia pravidiel o dodržaní chôdze furmanom;
 - * hrubosti furmana ku koňom;
 - * „preskákania“ celej trate koňmi.
14. Na regionálnej úrovni je možné použiť miesto saní so záťažami ako náhradu drevo. Súťaží sa na vzdialenosti 40 m. Organizátor zabezpečí klady s postupne znižujúcou sa hmotnosťou. Jednotlivé klady sú rozmiestnené na vzdialenosť 10 metrov. V prípade, že úsek 40 metrov absolvujú dvaja či viac furmanov, nasleduje:
 - **druhé kolo** s kompletnou hmotnosťou z prvého kola rozdelenou nasledovne: na štarte klada/-y z úsekov jedna a dva, po desiatich metroch klada/-y z úseku tri, po dvadsiatich metroch klada/-y z úseku štyri.
 - **tretie kolo** s kompletnou hmotnosťou z prvého kola rozdelenou nasledovne: na štarte klada/-y z úsekov jedna, dva a tri, po desiatich metroch klada/-y z úseku štyri.
 - **štvrté kolo** s kompletnou hmotnosťou z prvého kola, pričom sú na štarte všetky klady z úsekov jedna, dva, tri a štyri. Súťažiaci musia na vzdialenosti 40 m vždy po desiatich metroch zastaviť vo vymedzenom území a následne pokračovať. **V prípade, že súťažiaci nedodržia zastavenie vo vyznačenom priestore, rozhodcovia odpočítajú za každé porušenie pri zastavení 1 meter od celkového výsledku, ktorý súťažiaci dosiahol.** Celý úsek musí byť absolvovaný do 2 minút

V prípade, že po štyroch súťažných kolách nedôjde k rozhodnutiu, rozhodcovský zbor určí víťaza na základe spôsobu ťahu, ktorým sa jednotlivé páry koní prezentujú.

Prílohy pravidiel - Podávanie protestov

1. Protest môže podať len furman, ktorý je zaregistrovaný v štartovej listine danej furmanskej súťaže.
2. Protest nemožno podať proti platným „Pravidlám furmanských súťaží“.
3. Protest musí byť podaný písomnou formou s vkladom vo výške 34,- eur. Protest musí byť odovzdaný hlavnému rozhodcovi aj s vkladom najneskôr **do 10 min. po tom, ako posledný súťažiaci ukončí súťaž**, v ktorej došlo podľa protestujúceho furmana k porušeniu pravidiel. Iné formy protestu hlavný rozhodca neprijme a neakceptuje.
4. O proteste rozhodne rozhodcovský zbor po jeho podaní, a až do rozhodnutia nemôže byť vyhlásený víťaz súťaže. Rozhodnutie rozhodcovského zboru je konečné, proti nemu už nemožno podať žiadne odvolanie, resp. opravné konanie. V prípade, že rozhodcovská komisia rozhodla v prospech protestujúceho furmana, vklad sa mu vracia späť. Ak rozhodcovská komisia protest zamietne, vklad prepadá v prospech organizátora súťaže.